

Fil 4, 4 – vrucht van de Geest 3
Votum/groet; Opw 461; gebed; lezen Ps 100 / 1Pe 1, 3-9 / Fil 4, 1-7; Ps 100; kimo; preek; PvN 145 (Opw 734); gelbel; LB 905; gebed 'vreugde van mijn hart'; collecte; Opw 520; zegen
Bergschenhoek 20.10.2019

Kindermoment dia

Wat maakt jou blij? Kids mogen zeggen. Bv: Je wordt kampioen met je voetbal- of volleybalteam. Of: je krijgt voor je verjaardag wat je het liefst wilde. Of: je krijgt een broertje of zusje erbij. Of: je krijgt de nieuwste spelcomputer. Of: je krijgt spruitjes te eten. Hoe kun je zien dat je blij bent?

Nu stap naar de kerk. Word je blij in de kerk? Waarom wel of niet? Waar zou je blij van kunnen worden in de kerk? Kun je blij worden van God? En zo ja, hoe kunnen we dat in de kerk laten zien?

Intro dia

Nu heb ik een plaatje voor de rest van jullie. Een foto van juichende voetbalsupporters. Wat vind jij: is dit een plaatje dat zou kunnen passen bij de kerk? Waarom wel of niet? Haal even wat antwoorden op...

Blij met God dia

Ik zou me goed kunnen voorstellen dat je dat plaatje van dat juichende stadion niet meteen vindt passen bij de kerk. Zou het er zo aan toe moeten gaan op zondag in de kerk? Dat vraag ik me ook af. Maar toch, het is niet zomaar dat ik met dat plaatje wilde beginnen. Het is wel een beeld dat Psalm 100 en een heleboel meer psalmen bij mij oproepen: *Juich de HEER toe, heel de aarde, dien de HEER met vreugde, kom tot Hem met jubelzang*'.

Juichen dus. Jubelen van vreugde. Zoiets als wat ze doen in een stadion. Blijkbaar mag dat. Sterker: zo nodigt God je uit om bij Hem te komen. Niet stil en bedrukt. Met een nors gezicht. Terneergeslagen en down. Maar met blijdschap. Juichend, jubelend, blij en vrolijk. Het is de grondtoon van geloven in God. Vreugde. Blijdschap. Toen in de tijd van de Bijbel. Nu net zo goed. Nog steeds als je komt bij deze God. Het mag gezien en gehoord worden. Uitgestraald in je samenkomsten. Als grondtoon van ons leven met God. Hier komen we om iets te vieren!

Maar wat dan? Waarom blij? Omdat er zoveel dingen lekker gaan in je leven, geen problemen en moeilijkheden, genieten van mooie dingen? Dat is vaak wat vreugde geeft aan ons mensen. Blij dat ik gezond ben. Blij dat ik mooi werk heb. Blij dat het thuis allemaal goed gaat. Herken je dat? Ik wel in ieder geval. Dat je blij wordt als de dingen in je leven goed

gaan. Hoe vaak gaat het zo, we vinden onze vreugde in dingen om ons heen of in de omstandigheden waarin we leven.

Maar de vreugde als vrucht van de Geest, de vreugde waar Paulus het over heeft, de vreugde waar al die psalmen toe oproepen, die vreugde gaat dieper. Die is niet om de dingen in je leven of de omstandigheden waarin je verkeert. Paulus boort een andere bron aan. Hem gaat het om vreugde om God. *Laat de HEER uw vreugde blijven*, zegt Paulus tegen de christenen in Filippi. God dus, als de bron van blijvende vreugde. Vreugde die elke keer weer nieuw is. Vreugde die uitgaat boven alles wat je in je leven kunt meemaken. De wereld in brand? Je leven op een dood punt? God brengt de lach terug in je leven. Toch komen. Niet bang en bedrukt. Maar met blijdschap en gejuich. Hij is God, Hij heeft ons gemaakt, Hem behoren wij toe, Hij is goed, zijn liefde duurt eeuwig, zijn trouw van geslacht op geslacht! Wij zijn blij met God!

die er altijd voor je is **dia**

Blij zijn willen wij allemaal wel. Je hoeft er geen christen voor te zijn om vreugde te willen voelen. We zoeken ernaar. En er wordt vaak handig op ingespeeld in de wereld van marketing en reclame. Steeds wordt je een beeld voorgehouden. Kijk es hiernaar, koop dit product, schaf deze auto aan, boek je vakantie bij deze organisatie. Discover your smile... Vind vreugde in je leven. Zo leren we denken: als iets nieuw is, anders, beter of meer, dan geeft het ons vreugde.

Eigenlijk zijn we er op deze manier helemaal aan gewend geraakt om vreugde te benoemen als een gevoel. Iets dat door je heen stroomt als je gelukkig en tevreden bent. Een blij gevoel om de fijne dingen in je leven. Een gevoel dat je ook nog eens zelf kunt opwekken. Maar gevoel is kwetsbaar en veranderlijk. Net zoals ons leven kwetsbaar en veranderlijk is. Opeens zit het tegen. Krijg je te maken met verdriet en tegenslag. En dat fijne geluksgevoel vliegt dan meteen het raam uit. Ik kwam erachter toen ik met deze preek bezig was, dat in de Bijbel vreugde maar weinig te maken heeft met gevoel. Het gaat om iets anders en iets veel diepers dan een geluksgevoel.

Ik kijk daarvoor naar het Griekse woord voor vreugde. *Chara*. En wat nou zo bijzonder is: het lijkt erg op een ander Grieks woord, *charis*. Het Griekse woord voor genade. Vreugde en genade horen in de Bijbel bij elkaar. Het zijn een soort broer en zus van elkaar. Genade – dat brengt pas vreugde. En genade is dat God goed is. Dat Hij ons het beste gunt en wil geven. Dat Hij onvoorwaardelijk van mij houdt. Ik kan niks doen om Hem meer van mij te laten houden. Ik kan niks doen waardoor Hij minder van mij gaat houden.

Petrus heeft het in zijn brief over dezelfde vreugde. Jullie hebben Jezus leren kennen. God heeft je opnieuw geboren doen worden door zijn opstanding uit de dood. Er wacht je een onvergankelijke, ongerepte erfenis bij God. Zo mag je nu door het leven gaan. Door God

gezien, geliefd en gekoesterd. Mens met hoop. God zal mij nooit laten vallen. Ik mag opgelucht ademen. De puinhoop die ik ervan maak – God herstelt hem. Hij is er altijd voor mij. Dat is de vreugde als vrucht van de Geest: veel meer dan een kwestie van een happy gevoel, maar een diep besef van de genade van God: wat er ook gebeurt, God laat mij niet vallen, laat deze wereld niet los. Ik ben blij met God, die er altijd voor mij is!

hoe het in je leven ook is **dia**

Maar is dat niet een beetje goedkoop? Onmogelijk? *Laat de Heer uw vreugde blijven*, zegt Paulus, *ik zeg u nogmaals: wees altijd verheugd!* Altijd?! Hoe kan dat? Heeft Paulus soms geen weet van moeilijkheden, pijn, tegenslag, verdriet, van al die dingen die zomaar opeens de vreugde uit je leven kunnen wegzuigen?

Ja, dat is zo bijzonder... Want als er iemand is die daar juist wél weet van had, dan was het wel Paulus. Alleen al de omstandigheden waarin hij deze brief schrijft. Gevangen. Zijn leven niet zeker. Het kan zijn dat het slecht voor hem afloopt. Doodstraf. Paulus' hele leven hing zo'n beetje aan elkaar van teleurstellingen, tegenslagen en onzekerheden. Toch deze brief. Met die oproep tot vreugde. Ik zeg u nogmaals: wees altijd verheugd! Wat is dat, kwestie van positief denken, *always look at the bright side of life*? Blij zijn met al die nare dingen die je tegen kunt komen?

Nee, zeker niet. Paulus zegt niet: wees blij met de omstandigheden waarin je leeft. Soms zijn ze gewoon om te huilen en er diep verdrietig van te worden. Dat mag. Maar wat wij denken is vaak: als er in mijn leven ongeluk en pijn is, kan er geen vreugde zijn. We maken onze vreugde afhankelijk van de omstandigheden waarin we leven. Maar Paulus zegt: er is vreugde die daar boven uit gaat, die helemaal los staat van hoe je leven is. Er is een vreugde die er niet is *dankzij* de omstandigheden, maar eerder *ondanks*. Echte vreugde is namelijk niet de *afwezigheid* van alles wat ongelukkig kan maken, maar de *aanwezigheid* van God. Hoe jouw omstandigheden ook zijn. Geluk of ongeluk, wind mee of wind tegen – *altijd* vreugde, want de Heer is nabij.

Je vindt het ook in de brief van Petrus. De lezers van zijn brief hebben te maken met beproevingen, tegenslagen, ze hebben het moeilijk. Maar ook Petrus schrijft over vreugde. Onuitsprekelijke, hemelse vreugde. Omdat je geloven mag in God, hopen op de goede afloop. Jullie hebben het einddoel van je geloof bereikt: jullie redding. Vreugde *ondanks* omstandigheden. Bij Petrus vind je zelfs dat hij zegt: wees maar blij *mét* die moeiten en beproevingen, want zo zal de echtheid van je geloof blijken... Ongelofelijk hè? Deze vreugde, de vreugde als vrucht van de Geest: hoe het in je leven ook is, hoe de wereld er ook voor staat, hoeveel er tegen zit, hoe diep het dal waar je in zit: toch blij, blij met God die er altijd voor je is, hoe het in je leven ook is!

Zoek je vreugde bij Hem! dia

Ten slotte. Zie je hoe ver en hoe diep het gaat, de vreugde als vrucht van de Geest? Hoeveel meer het is dan een blij gevoel? Dit is een vreugde die wij met elkaar niet kunnen maken.

Deze vreugde moet ons gegeven worden. Het is dan ook een vrucht van de Geest. Alleen Hij kan 'm aan jou en mij *geven*.

Voor jou en mij is de vraag: wil je die vreugde ontvangen? Je ervoor open stellen? Die vreugde zoeken, ook als het tegen zit, als zorgen en angsten je naar de keel vliegen en er veel is waar je alleen maar verdrietig van wordt? Waar kijk je bijvoorbeeld naar in je leven? Als het mij tegen zit, heb ik de neiging om alleen maar dat wat moeilijk is uit te vergroten. Mijn zorgen, mijn angsten, dat wat ik mis of ben kwijtgeraakt. Maar wat je aandacht geeft, groeit. Hoe het ook is in mijn leven, hoe mooi of hoe zwaar: wil ik zien wat God geeft, wie Hij is? Jezus ziet mij en gaat met mij mee. Er is aandacht voor mij, liefde, zorg. Het neemt mijn pijn niet weg, maar toch is het er. Kan ik dat zien als blijken van Gods aanwezigheid, God die zegt: Ik laat jou nooit los? Net als liefde, lieve mensen, is ook vreugde iets om te zoeken, iets om voor te bidden, om je in te oefenen. Niet alleen als het goed gaat, maar juist en misschien vooral als het je tegen zit.

Maar lukt dat dan altijd? Die vreugde vinden? Ik zou willen dat ik kon zeggen: ja, dat lukt altijd. Soms lukt dat niet. Soms is er even geen vreugde in je leven. Ook deze vrucht van de Geest is vaak een kwetsbaar plantje in mijn hart. Makkelijk overwoekerd door mijn zorgen en angsten, door verdriet, pijn en tegenslag. Dan lukt het even niet. Of jou. En daarom hebben we elkaar nodig. Niet om opgefokt en overdreven blij te zijn. Of om elkaars verdriet en pijn te overschreeuwen. Maar om samen *toch* die grondtoon van vreugde te zoeken en vast te houden. Als ik het even niet kan, wees jij dan voor mij blij met God. En andersom. *Dààr* hebben we elkaar voor. In de kerk en in de kring. Om het kwetsbare plantje van de vreugde ondanks welke omstandigheden ook te willen ontvangen, te blijven koesteren en voeden. Omdat wij, hoe het in ons leven ook is, blij zijn met God die er altijd voor jou en ons samen is. Wij zoeken onze vreugde bij Hem!

Amen